

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Интегрисане академске студије Медицина
Назив предмета: Абортус
Наставник/наставници: Проф. др Ана Митровић Јовановић
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 2
Услов: уписана пета година студија
Циљ предмета У неразвијеним земљама и земљама у развоју, абортус и даље представља једну од најчешће примењиваних метода планирања породице. Нажалост, у Србији стопа абортуса је и даље висока и процењује се да је 90/100 жена репродуктивне доби. Наш закон дозвољава прекид трудноће до десет гестацијских недеља, на захтев пацијенткиња, а после десете недеље само из медицинских индикација са одобрењем комисије или етичког савета. Абортус је озбиљна хирушка процедура која се мора изводити само у установама које су адекватно опремљене, имају дозволу за рад и уз строго поштовање свих хирушких и медицинских постулата. Последице абортуса могу бити вишеструке, а компликације се могу десити непосредно у току извођења процедуре/повреде органа мале карлице, крвављења, инфекција/ непосредно после завршене интервенције /фебрилност, резидуа, крвављење, инфекција, препознате повреде/и касне /опструкције јајовода, Ашерманов синдром, инфертилитет/. До десете недеље поред хирушког абортуса може се урадити и тзв. медикаментозни абортус /до 49 дана трудноће/, али ова метода није регистрована у Србији. После десете недеље трудноће из медицинских индикација се може прекинути трудноћа: инстилацијом, применом простагландина, окситоцина и балон дилатацијом. Треба урадити све да до нежељене трудноће не дође, а када се она деси потребно је уколико пацијенткиња не жели да задржи трудноћу, абортус обавити на најбољи могући начин и тако пацијенткињу заштитити од даљих компликација уз обавезан савет за примену адекватне савремене контрацепције у будућем периоду.
Исход предмета Теоријски део наставе би био изведен у виду предавања и у виду семинара 30%, док би се практични део наставе остварио у пријемној амбуланти, саветовалишту за планирање породице, ултразвучном кабинету, дневној болници и на одељењима конзервативне гинекологије и патологије трудноће. Очекује се да ће студенти усвојити знања која се односе на планирање породице, и да ће у својој пракси посветити пажњу саветовању о адекватном избору контрацептивних метода како би се избегао абортус и његове потенцијалне краткорочне и дугорочне компликације. Такође, обзиром на међудисциплинарни узрок спонтаних побачаја, по одслушаној настави од студента се очекује да може предложити и исправно упутити пацијента на даља испитивања, уколико су потребна. Посебна пажња се посвећује и правним аспектима прекида трудноће.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Планирање породице, абортус, транзиција. Саветовалиште за планирање породице. Савремена контрацепција. Несигурне и традиционалне методе контрацепције. Абортус-правно легални, религиозни аспект и државна стратегија. Дијагностички и административни поступци у припреми пацијенткиње за легални абортус у првом и другом триместру трудноће. Абортус и нежељена трудноћа, морбидитет и морталитет. Абортус – хирушки метод. Постулати добре клиничке праксе у операционој сали. Абортус – медикаментозни метод /предности и недостаци/. Абортус из медицинских индикација у другом триместру трудноће. Криминални абортус. Компликације абортуса /ране, касне и одложене/. Инстилација, простагландини и синтоцинон. Будућност АБОРТУСА?! дозволити или забранити <i>Практична настава</i> Општа и гинеколошка анамнеза код пацијенткиње која жели прекид трудноће. Гинеколошки преглед и бимануелно одређивање старости трудноће. Трансвагинални или трансабдоминални ултразвучни преглед у циљу провере старости трудноће. Експертски и 4D ултразвучни преглед код постојања аномалија плода

у циљу припреме за комисију. Саветовање пацијенткиње пре интервенције /указати на ризике/. Провера медицинске документације пре абортуса. Рад комисије за прекид трудноће преко 10 недеље трудноће. Рад етичког комитета за прекид из медицинских индикација због аномалија плода. Хирушка сала дневне болнице – принципи асепсе и антисепсе. Инструменти /дилататори, вакум канила, кирета, утерусна сонда/ и стерилизација. Поступак артефицијалног легалног хирушког абортуса до 10 недеље трудноће посматрање процедуре. Апликација интраутериног улошка, непосредно после абортуса у циљу контрацепције по жељи пацијенткиње, након претходне провере брисева. Праћење пацијенткиње после извршеног хирушког абортуса. Инстилација под контролом ултразвука – посматрање извођења пороцедеуре. Инструментална ревизија кавума утеруса после великих медицинских одобрених абортуса – посматрање извођења процедуре.			
Литература 1. Zhang H., Li W., Li Y., Wang Y., Jin Y., Tong D., Li Z., Zhou J. Bacterial ghosts engineered with lipidated antigens as an adjuvant-free vaccine for Chlamydia abortus. Int J Pharm. 2024; 666:124801. 2. Гојнић Дугалић М. Гинекологија и опстетриција. Медицински факултет, Универзитета у Београду, 2024. 3. Callahan L. T., Caughey B. A. Obstetrics & Gynecology, 7 th edition, LWW Lippincott Williams and Wilkins, 2019.			
Број часова активне наставе 30	Теоријска настава: 15		Практична настава: 15
Методе извођења наставе теоријски (предавања и семинари) и практична настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испт	
колоквијум-и			
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			